

**UCHWAŁA NR XXXIV/268/22
RADY GMINY W BĘDKOWIE**

z dnia 29 grudnia 2022 r.

**w sprawie przyjęcia „Raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Będków na lata
2020-2021”**

Na podstawie art 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. 2022 poz. 559, poz. 1005, poz. 1079, poz. 1561) oraz art. 18 ust 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U. 2022 poz. 2556, poz. 2687) Rada Gminy w Będkowie uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji „Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Będków na lata 2020-2021”

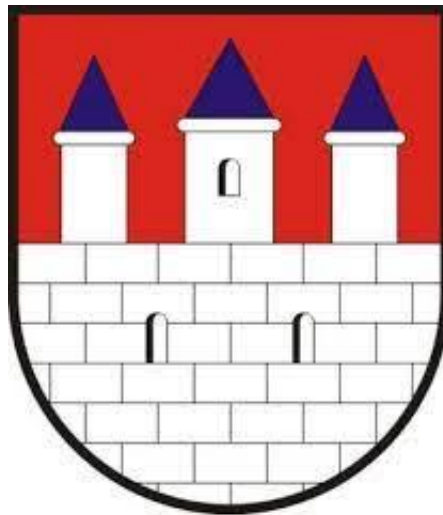
§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Jarosław Błoch

RAPORT

Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BĘDKÓW ZA LATA 2020-2021

PAŹDZIERNIK 2022

ZAMAWIAJĄCY:

Urząd Gminy Będków

ul. Parkowa 3

97-319 Będków

WYKONAWCA:

Envico Solutions

ul. Bursztynowa 28

07-200 Wyszaków

Tel: +48 517 621 901

E-mail: samorzady@envico.com.pl

www.envico.com.pl

AUTORZY OPRACOWANIA:

Mgr inż. Mateusz Puścian

Mateusz Puścian
.....

Inż. Krystian Rachubka

Krystian Rachubka
.....

SPIS TREŚCI

1. Wstęp	6
2. Stan realizacji Programu Ochrony Środowiska	7
3. Charakterystyka Gminy Będków	8
3.1. Położenie geograficzne	8
3.2. Sytuacja demograficzna	9
4. Realizacja celów zawartych w programie ochrony środowiska	10
4.1. Działania w zakresie ochrony powietrza	10
4.1.1. Stopień realizacji zadań	11
4.2. Działania w zakresie poprawy klimatu akustycznego	12
4.2.1. Stopień realizacji zadań	12
4.3. Działania w zakresie poprawy jakości wód	13
4.3.1. Stopień realizacji zadań	13
4.4. Działania w zakresie gospodarki odpadami	14
4.4.1. Stopień realizacji zadań	16
4.5. Działania w zakresie ochrony przyrody i edukacji ekologicznej	18
4.5.1. Stopień realizacji zadań	19
4.6. Działania w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom	21
4.6.1. Stopień realizacji zadań	21
5. Monitoring realizacji zadań	23
6. Cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie	25

1. WSTĘP

Niniejszy dokument, został opracowany na podstawie art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. 2021 poz. 1974 z późn. Zm.). Zgodnie z powyższą ustawą organ wykonawczy gminy co 2 lata sporządza raport z wykonania programu ochrony środowiska i przedstawia go Radzie Gminy. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Będków na lata 2020-2024 z perspektywą do 2028 r. został uchwalony uchwałą nr XVII/143/20 Rady Gminy w Będkowie z dnia 27 listopada 2020 roku.

Program jest podstawowym dokumentem koordynującym działania na rzecz ochrony środowiska na terenie gminy. Cele zawarte w Programie są wyznaczone i realizowane zgodnie z celami ochrony środowiska przyjętymi w programie powiatowym, wojewódzkim oraz określonymi dla polityki ekologicznej państwa.

Niniejszy Raport sporządzono na podstawie analizy realizacji celów oraz przewidzianych do wykonania w ramach tych celów zadań, ujętych w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Będków na lata 2020-2024 z perspektywą do 2028 r.. Raport obejmuje okres od 2020 r. do 2021 r., tj. pierwsze lata realizacji Programu.

Zadania wynikające z Programu Ochrony Środowiska to:

- zadania własne gminy tzn. te przedsięwzięcia, które będą finansowane w całości lub częściowo ze środków będących w dyspozycji gminy. Obejmują one zarówno zadania o charakterze organizacyjno-prawnym jak i inwestycyjnym,
- zadania koordynowane, tzn. finansowane ze środków przedsiębiorstw oraz ze środków zewnętrznych, będących w dyspozycji organów i instytucji szczebla powiatowego, wojewódzkiego i centralnego, bądź instytucji działających na terenie gminy, ale podległych bezpośrednio organom powiatowym, wojewódzkim bądź centralnym.

Gminny Program Ochrony Środowiska został sporządzony na podstawie gruntowej znajomości aktualnego stanu środowiska w gminie. Podobnie jak polityka ekologiczna państwa określa on przed wszystkim:

- cele ekologiczne,
- priorytety ekologiczne,
- poziom celów długoterminowych,
- rodzaj i harmonogram działań ekologicznych,
- środki niezbędne do założonych celów.

2. STAN REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA

Zgodnie z zapisami Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Będków na lata 2020-2024 z perspektywą do 2028 r. dzięki kompleksowemu ujęciu stanu środowiska na terenie gminy możliwe stało się zdefiniowanie celów środowiskowych do jakich powinno się dążyć kierując dobrem środowiska. Cele środowiskowe zostały osiągnięte poprzez realizację konkretnych zadań.

Ocenę realizacji założeń Programu Ochrony Środowiska odniesiono do poszczególnych, nakreślonych w Programie, kierunków ochrony środowiska. Dla wyszczególnionych kierunków, na etapie tworzenia POŚ zdefiniowano szereg zadań. Raport ma na celu określenie stopnia realizacji owych zadań w latach 2020-2021. Poniżej przedstawiono syntetyczne oceny i informacje o realizacji zadań w rozbiciu na poszczególne obszary tematyczne zgodnie z zapisami w POŚ.

W oparciu o diagnozę stanu środowiska oraz zagrożenia środowiska zdefiniowano najważniejsze priorytety ochrony środowiska w Gminie Będków:

- I. W zakresie ochrony powietrza atmosferycznego:**
 - Poprawa efektywności energetycznej obiektów na terenie gminy,
- II. W zakresie poprawy klimatu akustycznego:**
 - Minimalizacja negatywnych skutków oddziaływania ruchu drogowego,
- III. W zakresie poprawy jakości wód powierzchniowych i podziemnych:**
 - Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej,
 - Działania w zakresie kontroli jakości i ilości ścieków,
- IV. W zakresie poprawy systemu gospodarki odpadami:**
 - Prawidłowe zagospodarowanie odpadów,
 - Usuwania i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest,
- V. W zakresie zachowania walorów przyrodniczych:**
 - Ochrona cennych zasobów przyrodniczych,
- VI. W zakresie ograniczenia zagrożeń związanych z poważnymi awariami:**
 - Przeciwdziałanie poważnym awariom,
- VII. W zakresie wzrostu świadomości mieszkańców:**
 - Prowadzenie kampanii edukacyjnych.

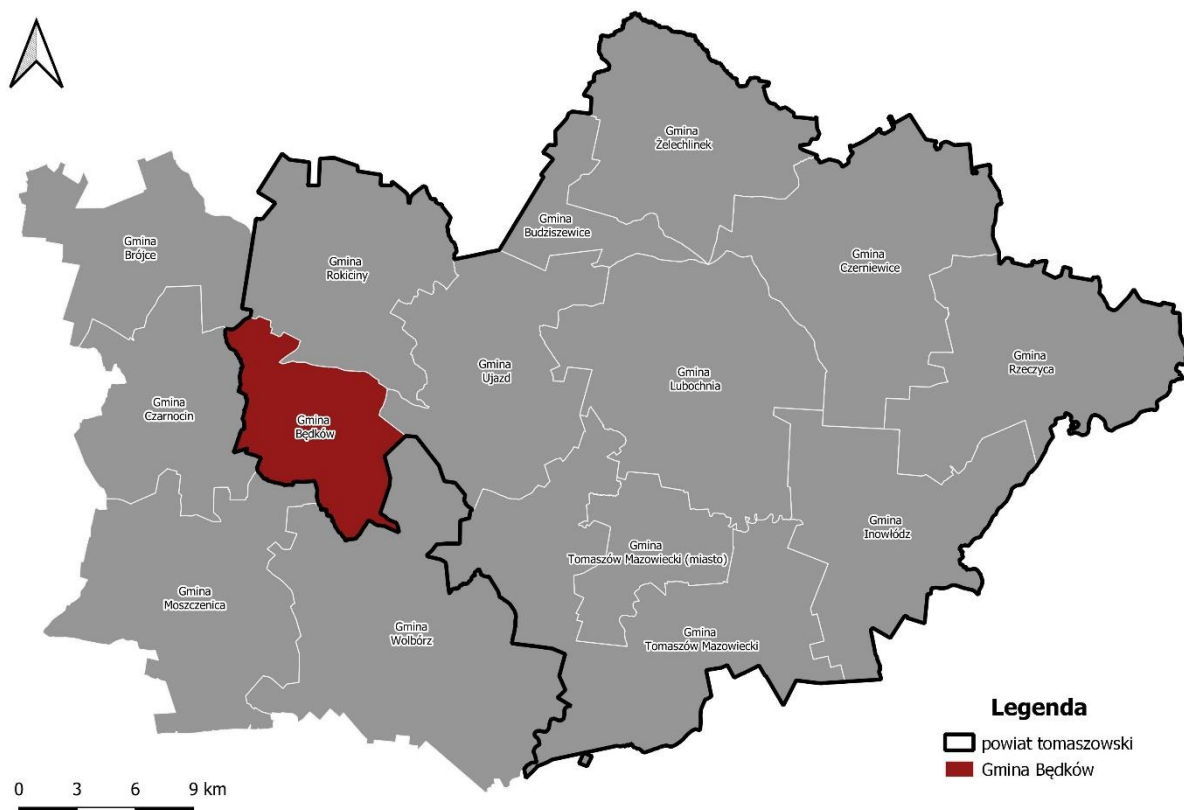
3. CHARAKTERYSTYKA GMINY BĘDKÓW

3.1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE

Gmina Będków jest gminą wiejską, położona w centralno-wschodniej części województwa łódzkiego w powiecie tomaszowskim.

Gmina Będków graniczy z:

- Od północnego-zachodu z gminą Brójce,
- Od północnego – wschodu z gminą Ujazd,
- Od północy z gminą Rokiciny,
- Od południa z gminą Moszczenica i Wolbórz,
- Od z zachodu z gminą Czarnocin.

Rysunek 1. Położenie Gminy Będków na tle podziału administracyjnego
Opracowanie własne

3.2. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA

Zgodnie z danymi GUS na dzień 31.12.2021 r. Gminę Będków zamieszkiwały 3 227 osoby, z czego 1 605 stanowili mężczyźni, natomiast 1 622 kobiety. Powierzchnia gminy wynosi 57 km² co wraz z liczbą zamieszkujących ją ludzi daje gęstość zaludnienia na poziomie 56 os./km².

Tabela 1. Demografia w gminie Będków w latach 2020-2021

Wskaźnik	Jednostka miary	Rok 2020	Rok 2021
Liczba ludności ogółem	Osoba	3253	3227
Liczba mężczyzn	Osoba	1624	1605
Liczba kobiet	osoba	1629	1622
Saldo migracji wewnętrznych	osoba	-9	1
Saldo migracji zagranicznych	osoba	1	2
Przyrost naturalny	osoba	-27	-15
Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem			
W wieku przedprodukcyjnym	%	16,8	17,0
W wieku produkcyjnym	%	60,5	59,8
W wieku poprodukcyjnym	%	22,7	23,2

Opracowanie własne na podstawie GUS

Z powyższych zestawień wynika, że stan liczby ludności w latach 2020-2021 nieznacznie się zmniejszył. Wpływ na taką sytuację ma głównie ujemny przyrost naturalny.

4. REALIZACJA CELÓW ZAWARTYCH W PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA

4.1. DZIAŁANIA W ZAKRESIE OCHRONY POWIETRZA

Realizacja celów w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego, należy w dużej mierze do obowiązków podmiotów gospodarczych, osób fizycznych, dlatego trudno jest określić stopień realizacji założonych celów. Największe ilości zanieczyszczeń emitowanych do powietrza pochodzą z zakładów, lokalnych kotłowni oraz palenisk domowych. Wszystkie nowe budynki i budowle, zarówno sektora prywatnego jak i gospodarczego, budowane są obecnie w nowej technologii uwzględniającej termoizolację. Dotyczy to montażu nowej generacji okien oraz ocieplania ścian warstwą styropianu lub wełny mineralnej. Istniejące obiekty budowlane są sukcesywnie izolowane termicznie w zależności od możliwości finansowych właściciela lub zarządcy obiektu.

W celu oceny wpływu realizacji zadań wyznaczonych w Programie Ochrony Środowiska na poprawę środowiska na terenie gminy Będków zestawiono wartości wskaźników monitoringu, porównując stan z 2019 roku (rok bazowy) ze stanem na lata 2020-2021.

Tabela 2. Wyniki klasyfikacji strefy pod kątem ochrony zdrowia dla strefy łódzkiej

Wskaźnik	Jednostka	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	Zmiana wskaźnika*
Dwutlenek siarki (SO ₂)	Klasa	A	A	A	
Dwutlenek azotu (NO ₂)		A	A	A	
Pył zawieszony PM ₁₀		C	C	C	
Pył zawieszony PM _{2,5} (Faza 1)		C	A	C	
Pył zawieszony PM _{2,5} (Faza 2)		C1	C1	C1	
Benzen (C ₆ H ₆)		A	A	A	
Tlenek węgla (CO)		A	A	A	
Ołów (Pb)		A	A	A	
Arsen (As)		A	A	A	
Kadm (Cd)		A	A	A	
Nikiel (Ni)	Klasa	A	A	A	

Wskaźnik	Jednostka	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	Zmiana wskaźnika*
Benzo(a)piren (B(a)P)		C	C	C	

Opracowanie własne na podstawie Rocznej Ocena Jakości Powietrza w Województwie Łódzkim

*Gdzie:

kolor zielony – poprawa lub brak zmian przy pozytywnej wartości wskaźnika,

kolor czerwony – pogorszenie lub negatywna wartość wskaźnika

4.1.1. STOPIEŃ REALIZACJI ZADAŃ

Na terenie Gminy Będków w latach 2020-2021 prowadzone były działania związane przede wszystkim z poprawą efektywności energetycznej obiektów poprzez optymalizację kosztów zakupu i dystrybucji energii elektrycznej dla gminy i jednostek organizacyjnych oraz modernizacja tradycyjnego oświetlenia ulicznego poprzez wymianę starych lamp na żarówki LED. Realizacja tych celów przyczyniła się do zmniejszenia zapotrzebowania na energię elektryczną, co pozwoliło na ograniczenie niskiej emisji i poprawę stanu powietrza w gminie. W zakresie ochrony jakości powietrza założono realizację 2 zadań.

Tabela 3. Zadania związane z ochroną powietrza realizowane na terenie Gminy Będków

Lp.	Zadanie	Rok realizacji	Status realizacji	Informacja na temat realizacji	Poniesiony koszt	Źródło finansowania
1.	Optymalizacja kosztów zakupu i dystrybucji energii elektrycznej dla gminy i jednostek organizacyjnych	2020	Zrealizowano	-	-	Budżet Gminy
		2021		2021 – Audyt energetyczny (zmiana grup taryfowych)	20,000 zł	
2.	Modernizacja tradycyjnego oświetlenia ulicznego poprzez wymianę starych lamp na żarówki LED	2020	Zrealizowano	-	-	Budżet Gminy
		2021		2021 r. - wymiana 41 szt. lamp sodowych i rtęciowych na nowe oprawy ledowe wzdłuż drogi powiatowej Będków-Rudnik	10 105,25 zł	

Opracowanie własne na podstawie POŚ, Gmina Będków

4.2. DZIAŁANIA W ZAKRESIE POPRAWY KLIMATU AKUSTYCZNEGO

Hałas w środowisku to wszelkiego rodzaju niepożądane, nieprzyjemne i uciążliwe dźwięki w danym miejscu i czasie o częstotliwościach w zakresie 16 – 16 000 Hz. Hałas jest zanieczyszczeniem środowiska przyrodniczego charakteryzującym się różnorodnością źródeł i powszechnością występowania. Największa uciążliwość hałasu obserwowana jest na obszarach położonych wzdłuż szlaków komunikacyjnych. Należy się spodziewać, że w najbliższych latach natężenie ruchu kołowego (w tym maszyn rolniczych) będzie wzrastać, co przyczyni się do zwiększenia natężenia hałasu w sąsiedztwie tych szlaków. Uciążliwość hałasu może być pośrednio zmniejszana poprzez realizację inwestycji z zakresu przebudowy czy modernizacji dróg, a także poprzez tworzenie wzdłuż tras o wysokim natężeniu ruchu pasów zieleni izolacyjnej. Głównymi źródłem emisji hałasu komunikacyjnego do środowiska na terenie gminy Będków jest droga wojewódzka nr 716.

W latach 2020-2021, GIOŚ nie prowadził badań hałasu na terenie gminy.

4.2.1. STOPIEŃ REALIZACJI ZADAŃ

W ramach ograniczenia uciążliwości hałasu na terenie gminy dokonano remontu dróg na terenie gminy o łącznej długości 2,22 km. Działanie to miało wpływ na ograniczenie emisji hałasu drogowego.

Tabela 4. Zadania związane z poprawą klimatu akustycznego realizowane na terenie Gminy Będków

Lp.	Zadanie	Rok realizacji	Status realizacji	Informacja na temat realizacji	Poniesiony koszt	Źródło finansowania
1.	Modernizacja i budowa dróg publicznych	2020	Zrealizowano	-	-	Budżet Gminy, Budżet Województwa Łódzkiego Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg
		2021		1). Remont drogi w Magdalence-0,59 km 2). Remont drogi w Gutkowie -0,83 km i Prażkach- 0,8 km	1). 207 739,60 (76 940,00 zł- dofinansowanie ze środków budżetu Województwa Łódzkiego) 2). 573 864,31 (dofinansowanie z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg- 401 704,00 zł)	

Opracowanie własne na podstawie POŚ, Gmina Będków

4.3. DZIAŁANIA W ZAKRESIE POPRAWY JAKOŚCI WÓD

Według danych Urzędu Gminy w Będkowie w 2021 roku 99, 9% ludności gminy korzystało z sieci wodociągowej, natomiast z sieci kanalizacyjnej 19,78 %.

Tabela 5. Sieć wodno-kanalizacyjna na terenie Gminy Będków w latach 2020-2021

Wskaźnik	Jednostka	Rok 2020	Rok 2021
Długość sieci wodociągowej	km	78,0	78,0
Liczba przyłączy wodociągowych	szt.	963	966
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	szt.	3264	3260
Długość sieci kanalizacyjnej	km	18,98	19,3
Liczba przyłączy kanalizacyjnych	szt.	230	235
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	szt.	635	645
Udział mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej	%	99,9	99,9
Udział mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnej	%	19,45	19,78
Zbiorniki bezodpływowe	szt.	611	591
Oczyszczalnie przydomowe	szt.	5	7

Opracowanie własne na podstawie GUS, Gmina Będków

4.3.1. STOPIEŃ REALIZACJI ZADAŃ

W okresie sprawozdawczym zadania dotyczące gospodarki wodno-ściekowej zapisane w Programie Ochrony Środowiska zostały zrealizowane. Zapewnienie mieszkańcom systemu zbiorowego zaopatrzenia ludności w wodę oraz prawidłowe zagospodarowanie ścieków jest jednym z priorytetowych zadań zapisanych w Programie Ochrony Środowiska, a także podstawowym obowiązkiem władz samorządowych.

Zrealizowane zadania obejmowały przede wszystkim prowadzenie kontroli oraz rejestru posiadaczy zbiorników bezodpływowych na podstawie rejestru umów na opróżnianie szamb i przestrzegania regulaminu utrzymania czystości i porządku. Ponadto w latach obejmujący raport została rozbudowana sieć kanalizacyjna w miejscowości Będków.

Tabela 6. Działania związane z ochroną wód powierzchniowych i podziemnych

Lp.	Zadanie	Rok realizacji	Status realizacji	Informacja na temat realizacji	Poniesiony koszt	Źródło finansowania
1.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami w miejscowości Będków ul. Brzozowa	2020	Zrealizowano	Wykonanie dokumentacji projektowej	22 500,00 zł	Budżet Gminy
		2021		Budowa oraz odbiór techniczny	86 728,55 zł	
2.	Prowadzenie kontroli posiadaczy zbiorników bezodpływowych pod kątem posiadania zawartych umów na odbiór nieczystości ciekłych i częstotliwości opróżniania zbiorników bezodpływowych	2020	Zrealizowano	Przeprowadzenie kontroli zawartych umów i faktur na odbiór nieczystości ciekłych	Prace prowadzone przez pracownika Gminy w ramach umowy o pracę	Budżet Gminy
		2021		-	-	
3.	Prowadzenie rejestru zbiorników bezodpływowych (szamb) na podstawie rejestru umów na opróżnianie szamb i kontrola przestrzegania regulaminu utrzymania czystości i porządku	2020	Zrealizowano	Prowadzenie elektronicznego rejestru na podstawie zgłoszeń bezodpływowych zbiorników	Prace prowadzone przez pracownika Gminy w ramach umowy o pracę	Budżet Gminy
		2021				
4.	Prowadzenie rejestru przydomowych oczyszczalni ścieków	2020	Zrealizowano	Prowadzenie elektronicznego rejestru na podstawie zgłoszeń bezodpływowych zbiorników	Prace prowadzone przez pracownika Gminy w ramach umowy o pracę	Budżet Gminy
		2021				

Opracowanie własne na podstawie POŚ, Gmina Będków

4.4. DZIAŁANIA W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI

Podmiotem odbierającym odpady komunalne od właścicieli nieruchomości z terenu Gminy Będków w 2020 roku była Firma Juko Sp. z o.o., ul. Topolowa 1, 97-300 Piotrków Tryb., natomiast w 2021 roku firma Jantar 8 Sp. Z o.o., ul. Literacka 83, 95-080 Rzgów.

W poniższej tabeli przedstawiono ilość poszczególnych frakcji odpadów komunalnych odebranych w roku 2020 i 2021. Informacje na temat ilości poszczególnych frakcji odpadów pochodzą z rocznych sprawozdań sporządzanych przez podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości.

Tabela 7. Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy w latach 2020 i 2021

Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa odebranych odpadów komunalnych w 2020 roku [Mg]	Masa odebranych odpadów komunalnych w 2021 roku [Mg]
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	40,12	34,18
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	59,27	45,56
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	-	6,47
15 01 07	Opakowania ze szkła	85,03	51,9
16 01 03	Zużyte opony	7,7	6,0
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	-	7,74
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	2,2	3,98
20 03 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	-	0,03
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	0,6	5,06
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż w 20 01 21, 20 01 23, 20 01 35	1,34	3,68
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	10,16	47,96
20 02 03	Inne odpady ulegające biodegradacji	5,0	16,82
20 03 01	Niesegregowane odpady komunalne	558,66	562,83
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	41,82	54,63
20 03 99	Odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach	5,34	7,74
Łączna masa odebranych odpadów komunalnych w tonach [Mg]		817,24	846,84

Opracowanie własne na podstawie POŚ, Gmina Będków

Na terenie gminy funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów (PSZOK), zlokalizowany na terenie oczyszczalni ścieków przy ul. Krzywej 1A w Będkowie, do którego mieszkańcy mogą w ramach ponoszonej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oddawać selektywnie zebrane odpady.

Tabela 8. Ilość poszczególnych frakcji zebranych w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w 2020 i 2021 roku

Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa odebranych odpadów komunalnych w roku 2020 (Mg)	Masa odebranych odpadów komunalnych w roku 2021 (Mg)
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	0,5	-
16 01 03	Zużyte opony	-	0,2
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	3,46	9,72
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż w 20 01 21, 20 01 23, 20 01 35	-	7,05
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	0,5	21,02
Łączna masa odebranych odpadów komunalnych w tonach [Mg]		4,46	37,99

Opracowania własne na podstawie Analizy stanu gospodarki odpadami w Gminie Będków

4.4.1. STOPIEŃ REALIZACJI ZADAŃ

Prawidłowa realizowana gospodarka odpadami polega przede wszystkim na zapobieganiu powstawania odpadów oraz na poddawaniu ich odzyskowi lub unieszkodliwianiu (w przypadku, gdy jest niemożliwy z przyczyn ekonomicznych lub technologicznych). Zadanie związane z gospodarką odpadami na terenie Gminy Będków w latach 2020-2021 związane były w szczególności z realizacją zadań związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest oraz poprawą systemu prawidłowego gospodarowania odpadami.

Wszystkie zadania z zakresu gospodarki opadami zostały zrealizowane.

Tabela 9. Zadania związane z gospodarką odpadami realizowane na terenie Gminy Będków

Lp.	Zadanie	Rok realizacji	Status realizacji	Informacja na temat realizacji	Poniesiony koszt	Źródło finansowania
1.	Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu Gminy Będków	2020	Zrealizowano	Umowa na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z firmą JUKO Sp. z o.o.	813 962,61 zł	Budżet Gminy
		2021		Umowa na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z firmą JANTAR 8 Sp. z o.o.	899 671,00 zł	
2.	Kontrola przedsiębiorców w zakresie prawidłowości gospodarowania odpadami komunalnymi odbieranymi z terenu gminy	2020	Zrealizowano	Sprawozdania BDO	Prace prowadzone przez pracownika Gminy w ramach umowy o pracę	Budżet Gminy
		2021				
3.	Kontrola podmiotów nie objętych gminnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi pod kątem posiadania umów na odbiór i zagospodarowanie odpadów	2020	Zrealizowano	Sprawozdania BDO	Prace prowadzone przez pracownika Gminy w ramach umowy o pracę	Budżet Gminy
		2021				
4.	Realizacja zadań wynikających z programu usuwania wyrobów azbestowych dla Gminy Będków	2020	Zrealizowano	Odbiór od mieszkańców wyrobów zawierających azbest w ramach umowy z WFOŚiGW w Łodzi	70 061,11zł (dotacja WFOŚiGW w Łodzi- 63 055,00 zł)	Budżet Gminy, WFOŚiGW w Łodzi
		2021		Odbiór od mieszkańców wyrobów zawierających azbest w ramach umowy z WFOŚiGW w Łodzi	29 392,22 zł (dotacja WFOŚiGW w Łodzi- 26 453,00zł)	

Lp.	Zadanie	Rok realizacji	Status realizacji	Informacja na temat realizacji	Poniesiony koszt	Źródło finansowania
5.	Aktualizacja inwentaryzacji i Programu usuwania wyrobów azbestowych z terenu gminy	2020	Zrealizowano	Aktualizacja danych o wyrobach zawierających azbest w bazie azbestowej	Prace prowadzone przez pracownika Gminy w ramach umowy o pracę	Budżet gminy
		2021				

Opracowanie własne na podstawie POŚ, Gmina Będków

4.5. DZIAŁANIA W ZAKRESIE OCHRONY PRZYRODY I EDUKACJI EKOLOGICZNEJ

Celem ochrony przyrody jest utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów oraz zachowanie różnorodności biologicznej poprzez zapewnienie ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów, wraz z ich siedliskami, przez ich utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony. Głównym zadaniem jest ochrona walorów krajobrazowych, zieleni oraz zadrzewień, utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, a także pozostałych zasobów, tworów i składników przyrody oraz kształtowanie właściwych postaw człowieka wobec przyrody przez edukację, informowanie i promocję w dziedzinie ochrony przyrody.

Na terenie Gminy Będków znajdują się następujące formy ochrony przyrody:

- Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Wolbórki,
- Pomniki przyrody.

Tabela 10. Zasoby przyrodnicze na terenie gminy Będków

Wyszczególnienie	Jednostka	Rok 2020	Rok 2021
Obszary prawnie chronione	ha	912,0	912,0
Obszary chronionego krajobrazu	ha	912,0	912,0
Lesistość	%	8,2	8,5
Powierzchnia lasów	ha	472,43	491,99

Opracowanie własne na podstawie Gmina Będków

Istotną funkcję w ochronie bioróżnorodności pełnią lasy, będące siedliskiem życia największej liczby gatunków roślin i zwierząt. W okresie sprawozdawczym obejmującym lata 2020-2021 na terenie Gminy powierzchnia lasów zwiększyła się 19,56 ha.

4.5.1. STOPIEŃ REALIZACJI ZADAŃ

Zadania przewidziane do realizacji w ramach ochrony przyrody związane są przede wszystkim z podniesieniem świadomości mieszkańców z zakresu ochrony środowiska oraz ochroną cennych zasobów przyrodniczych.

Działania w zakresie edukacji ekologicznej przyczyniają się do podnoszenia świadomości ekologicznej społeczeństwa oraz przyjaznych dla środowiska nawyków i codziennych postaw mieszkańców. Kontynuowane są i rozszerzane działania edukacyjne w szkołach z zakresu ochrony środowiska. Stosując różne środki oddziaływania – lokalne media i Internet, konkursy w placówkach edukacyjnych, współpracę z organizacjami pozarządowymi, małymi i dużymi przedsiębiorstwami oraz osobami prywatnymi - edukacją ekologiczną objęte zostały wszystkie grupy wiekowe gminy.

Na terenie gminy prowadzona była m.in.: Kampania „Stop pożarom traw” przy współpracy PSP Tomaszów Mazowiecki oraz Kampania Programu „Czyste Powietrze”

Tabela 11. Zadania związane z ochroną przyrody i edukacją ekologiczną na terenie Gminy Będków

Lp.	Zadanie	Rok realizacji	Status realizacji	Informacja na temat realizacji	Poniesiony koszt	Źródło finansowania
1.	Przestrzeganie zasady zachowania powierzchni biologicznie czynnej na terenach posesji prywatnych	2020	Nie zrealizowano /Zadanie odłożone na lata późniejsze	-	--	-
		2021				
2.	Prace pielęgnacyjno - konserwacyjne zieleni gminnej, w szczególności w pasach przydrożnych	2020	Zrealizowano	Wykaszenie i oczyszczanie rowów i pasów przydrożnych, wykaszenie i grabienie trawników, podcinanie gałęzi drzew i krzewów	Prace prowadzone przez pracownika Gminy w ramach umowy o pracę	Budżet Gminy
		2021				
3.	Urządzenie terenów zieleni przy terenie rekreacyjnym w Będkowie	2020	W trakcie realizacji	Budowa placu rekreacyjno-wypoczynkowego w m. Będków- opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej wraz z niezbędnymi	40 938,27 zł	Budżet Gminy
		2021				

Lp.	Zadanie	Rok realizacji	Status realizacji	Informacja na temat realizacji	Poniesiony koszt	Źródło finansowania
				opracowaniami i dokumentami		
4.	Prowadzenie edukacji ekologicznej w placówkach oświatowych (w formie konkursów, spotkań, akcji tematycznych)	2020	Nie zrealizowano	Realizacja zadania odłożona w czasie z powodu pandemii i nauki zdalnej	-	-
		2021		Realizacja zadania odłożona w czasie z powodu pandemii i nauki zdalnej	29 392,22 zł (dotacja WFOŚiGW w Łodzi- 26 453,00zł)	
5.	Prowadzenie kampanii edukacyjnoinformacyjnych w celu podnoszenia świadomości w zakresie racjonalnej gospodarki nawozami	2020	Zrealizowano	W czasie pandemii informacja przekazywana w formie ulotek do upublicznienia- tablice ogłoszeń, strony internetowe	B.d.	Budżet ODR, ARMiR
		2021				
6.	Edukacja ekologiczna rolników w zakresie wdrażania Kodeksu Dobrych Praktyk Rolniczych	2020	Zrealizowano	W czasie pandemii informacja przekazywana w formie ulotek do upublicznienia- tablice ogłoszeń, strony internetowe	B.d.	Budżet ODR, ARMiR
		2021				
7.	Rozpowszechnianie wśród mieszkańców zasad dobrej praktyki w rolnictwie i ogrodnictwie (ograniczenie przekształcania powierzchni ziemi, dostosowanie gatunków nasadzeń do uwarunkowań miejscowych, ograniczenie stosowania nawozów i środków ochrony roślin etc.)	2020	Zrealizowano	W czasie pandemii informacja przekazywana w formie ulotek do upublicznienia- tablice ogłoszeń, strony internetowe	B.d.	Budżet ODR, ARMiR
		2021				
8.	Kampania społeczna w zakresie zakazu wypalania łąk, rowów, nieużytków	2020	Zrealizowano	W czasie pandemii informacja przekazywana w formie ulotek do upublicznienia- tablice ogłoszeń, strony internetowe itp.	B.d.	Budżet ODR, ARMiR
		2021				
9.	Edukacja społeczna promująca alternatywne	2020	Zrealizowano	Kampania Programu „Czyste Powietrze”	B.d.	WFOŚiGW
		2021				

Lp.	Zadanie	Rok realizacji	Status realizacji	Informacja na temat realizacji	Poniesiony koszt	Źródło finansowania
	dla konwencjonalnych źródeł energii cieplnej					
10.	Publikowanie na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej (BIP) dokumentów dotyczących ochrony środowiska	2020	Zrealizowano	Sukcesywne publikowanie na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej (BIP) dokumentów dotyczących ochrony środowiska i umieszczanie ich w ekoportalu	Prace prowadzone przez pracownika Gminy w ramach umowy o pracę	Budżet Gminy

Opracowanie własne na podstawie POŚ, Gmina Będków

4.6. DZIAŁANIA W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA POWAŻNYM AWARIOM

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie Prawo Ochrony, mówiąc o:

- poważnej awarii rozumie się przez to zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem,
- poważnej awarii przemysłowej rozumie się przez to poważną awarię w zakładzie.

Na terenie gminy Będków nie występują zakłady dużego oraz zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnej awarii.

4.6.1. STOPIEŃ REALIZACJI ZADAŃ

W omawianym okresie sprawozdawczym na obszarze gminy realizowano wskazane poniżej przedsięwzięcia związane z ochroną zagrożeń przed poważnymi awariami.

W celu poprawy bezpieczeństwa jednym z zadań realizowanym na terenie gminy był zakup samochodu ratowniczo – gaśniczego dla Ochotniczej Straży Pożarnej.

Tabela 12. Zadania związane z przeciwdziałaniem poważnym awariom

Lp.	Zadanie	Rok realizacji	Status realizacji	Informacja na temat realizacji	Poniesiony koszt	Źródło finansowania
1.	Dotacja na zakup samochodu ratowniczo – gaśniczego dla OSP Będków	2020	Zrealizowano	Zakup nowego średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego marki IVECO EUROCARGO	796 980,00 zł	WFOŚiGW w ŁODZI- 230 000,00 NFOŚiGW w Warszawie- 150 000,00 Komendant Główny PSP- 180 000,00 Gmina Będków- 209 980,00
		2021		-	-	
2.	Aktualizacja planów bezpieczeństwa i zapobiegania awariom	2020	Zrealizowano	Prace Sztabu Zarządzenia Kryzysowego	Prace prowadzone przez pracownika Gminy w ramach umowy o pracę	Budżet Gminy
		2021				

Opracowanie własne na podstawie POŚ, Gmina Będków

5. MONITORING REALIZACJI ZADAŃ

W celu zobrazowania efektów realizacji działań związanych z ochroną środowiska w tabeli nr 13 zestawiono wartości wskaźników monitorowania realizacji zadań ujętych w Programie.

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Gmina Będków		Zmiana wskaźnika
			Rok 2020	Rok 2021	
Sieć wodociągowa					
1.	Długość sieci wodociągowej	km	78,0	78,0	— 0
2.	Przyłącza wodociągowe prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	sztuk	963	966	↑ 3
3.	Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osób	3264	3260	↓ 4
4.	Korzystający z wodociągu w % ogółu ludności	%	99,9	99,9	— 0
5.	Długość rozdzielczej sieci wodociągowej na 100 km ²	km	135,1	135,1	— 0
Sieć kanalizacyjna					
6.	Długość sieci kanalizacyjnej	km	18,98	19,3	↑ 3,02
7.	Przyłącza kanalizacyjne prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	sztuk	230	235	↑ 5
8.	Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	osób	635	645	↑ 10
9.	Korzystający z kanalizacji w % ogółu ludności	%	19,45	19,78	↑ 0,33
10.	Długość rozdzielczej sieci kanalizacyjnej na 100 km ²	km	32,98	33,34	↑ 0,36
Oczyszczanie ścieków komunalnych					
11.	Oczyszczalnie komunalne	sztuk	1	1	— 0
12.	Oczyszczalnie przydomowe	sztuk	5	7	↑ 2
13.	Zbiorniki bezodpływowe	sztuk	611	591	↑ 20
Gospodarka odpadami					
14.	Zmieszane odpady komunalne zebrane w ciągu roku	Mg	558,66	562,83	↑ 4,17
15.	Masa zebranych odpadów komunalnych w przeliczeniu na 1 mieszkańca gminy	kg	189,05	194,21	↑ 5,16

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Gmina Będków		Zmiana wskaźnika
			Rok 2020	Rok 2021	
16.	Procent mieszkańców deklarujących selektywną zbiórkę odpadów komunalnych	%	100	100	— 0
Powierzchnia lasów					
17.	Wskaźnik lesistości	%	8,2	8,5	↑ 0,3
18.	Powierzchnia lasów	ha	472,43	491,99	↑ 19,56
Obszary chronione					
19.	Powierzchnia obszarów prawnie chronionych	ha	912,0	912,0	— 0
20.	Obszary chronionego krajobrazu	ha	912,0	912,0	— 0
21.	Pomniki przyrody	sztuk	1	1	— 0
22.	Ilość działających elektrowni wiatrowych na terenie gminy	sztuk	4	4	— 0
Jakość powietrza					
23.	Dwutlenek siarki (SO ₂)	Klasa	A	A	—
24.	Dwutlenek azotu (NO ₂)		A	A	—
25.	Pył zawieszony PM ₁₀		C	C	—
26.	Pył zawieszony PM _{2,5} (Faza 1)		A	C	↓
27.	Pył zawieszony PM _{2,5} (Faza 2)		C1	C1	—
28.	Benzen (C ₆ H ₆)		A	A	—
29.	Tlenek węgla (CO)		A	A	—
30.	Ołów (Pb)		A	A	—
31.	Arsen (As)		A	A	—
32.	Kadm (Cd)		A	A	—
33.	Nikiel (Ni)		A	A	—
34.	Benzo(a)piren (B(a)P)		C	C	—

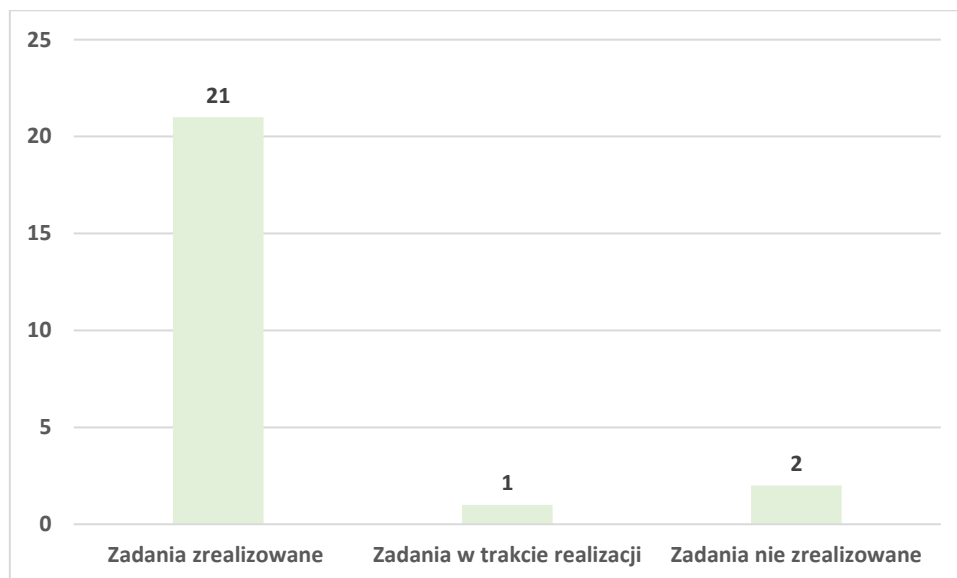

Brak zmiany wskaźnika
 Pozytywna zmiana wskaźnika
 Negatywna zmiana wskaźnika

Opracowanie własne na podstawie GUS, Gmina Będków

6. CELE PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA, ZADANIA I ICH FINANSOWANIE

Celem sporządzenia Raportu z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Będków na lata 2020-2024 z perspektywą do 2028” za lata 2020-2021 była ocena stopnia realizacji i analiza ujętych w Programie działań wraz z poniesionymi nakładami finansowym oraz aktualna ocena stanu środowiska. Analizie poddano 24 zadania, które zostały wyznaczone w ramach 7 obszarów interwencji. W latach objętych raportem, zrealizowano 21 zadań oraz rozpoczęto realizację 1 zadania. Wykonanie 2 zadań zostało wyznaczone na kolejne lata.

Wykres 1. Stopień realizacji zadań w latach 2020-2021
Opracowanie własne na podstawie POŚ, Gmina Będków

Podjęte działania finansowane pochodziły głównie z budżetu Gminy Będków oraz przy udziale środków zewnętrznych np. WFOŚiGW, ARMiR.

Przedsięwzięcia realizowane w latach 2020-2021 w połączeniu z realizacją zadań o charakterze edukacyjnym w dużej mierze przyczyniły się do poprawy warunków środowiskowych w gminie. Zmiany stanu środowiska widoczne będą dopiero w dłuższej perspektywie czasowej, dlatego też niniejszy Raport z realizacji celów i zadań, określonych w Programie ochrony środowiska nie jest jednoznacznym odzwierciedleniem efektów realizacji Programu.

Realizacja zadań w latach 2020-2021 zawartych w poszczególnych obszarach tematycznych daje podstawy do osiągnięcia przyjętych celów i priorytetowych kierunków działań Programu ochrony środowiska, zgodnych z polityką ochrony środowiska, a tym samym gwarantuje zrównoważony rozwój gminy.

Realizowane zadania przyczyniły się do korzystnych z punktu widzenia ochrony środowiska zmian. Wybrane z niektórych pozytywnych zmian to:

- sukcesywne prowadzenie remontów dróg co wpływa na ograniczenie hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji gazów i pyłów do powietrza,
- przyrost długości sieci kanalizacyjnej i liczby przyłączy kanalizacyjnych przez co zwiększa się ilość ścieków odbieranych i oczyszczanych w sposób bezpieczny dla środowiska,
- wzrost liczby przydomowych oczyszczalni ścieków – tendencja korzystna, gdyż zbiorniki bezodpływowe są potencjalnie nieszczelne co stanowi zagrożenie dla wód podziemnych, natomiast atestowane przydomowe oczyszczalnie ścieków zapewniają odpowiedni poziom oczyszczania ścieków,
- wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców gminy, poprzez sukcesywne prowadzenie kampanii edukacyjnych,
- zwiększenie bezpieczeństwa na terenie gminy poprzez m.in. zakup samochodu ratowniczo – gaśniczego,
- ochrona cennych zasobów przyrodniczych poprzez stałe prace pielęgnacyjne terenów zieleni,
- stała kontrola i poprawa systemu gospodarki odpadami na terenie gminy.

Uzasadnienie

DO UCHWAŁY NR XXXIV/268/22 RADY GMINY W BĘDKOWIE

z dnia 29 grudnia 2022 r.

w sprawie przyjęcia „Raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Będków na lata 2020-2021”

„ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Będków na lata 2020-2024 z perspektywą do

2028 r.” został przyjęty uchwałą Nr XVII/143/20 Rady Gminy w Będkowie z dnia 27 listopada 2020 roku w sprawie przyjęcia Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Będków na lata 2020-2024 z perspektywą do 2028 r.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2022 r., poz. 2556, poz. 2687) organ wykonawczy gminy sporządza co 2 lata raporty z realizacji programu ochrony środowiska, a następnie przedstawia radzie gminy. Niniejszy Raport z wykonania programu ochrony środowiska obejmuje okres sprawozdawczy za lata 2020-2021.

Raport zawiera swoiste podsumowanie działań podjętych dla realizacji zadań i osiągnięcia celów nakreślonych w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Będków na lata 2020-2024 z perspektywą do 2028 r.

Zgodnie z art. 18 ust. 3 ww. ustawy po przedstawieniu raportu Radzie Gminy Będków, dokument jest przekazywany przez Wójta Gminy Będków do Rady Powiatu Tomaszowskiego.